

СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Петя Георгиева

за трудовете на доц. д-р Красимир Петров Лещаков, представени за конкурс за професор по *История и Археология (археология-праистория)*, обявен в ДВ, бр. 13 от 17.02.2015 г.

Красимир Петров Лещаков е завършил висшето си образование, в СУ “Св. Кл. Охридски” през 1983 г., където след това е продължава развитието си като редовен аспирант /докторант, защитава успешно и остава като преподавател (последвателно на длъжност асистент, ст. асистент, гл. асистент и доцент) до сега. В приложената в документите за конкурса автобиография е написано, че е *доктор по философия* от 1986 г., което не е вярно и е явно грешка получена при неправилен превод от български на английски и след това от английски на български на научно-образователната степен *доктор*.

За конкурса за професор доц. Красимир Лещаков кандидатства с част от една книга и двадесет и девет статии и студии, част от които в съавторство и три рецензии. Научните му интереси са към праисторията и най-вече към бронзовата епоха. На различни проблеми в изследването на бронзовата епоха са посветени преобладаващата част от публикациите му. Научно-изследователската му дейност е свързана с организирането и провеждането на археологически разкопки, на които е посветил значителна част от времето си през последните двадесет години. По-голямата част от тези проучвания са спасителни (предхождащи съвременно строителство). Това предполага пълно проучване на обектите с осигурено финансиране, независимо от специфичните научни интереси на проучателя и често дава много интересни резултати, различни от резултатите от редовните проучвания, които са ограничени както финансово, така и по площ, тъй като се правят на най-видимите и представителни участъци от обектите, а перифериите остават непроучени.

Археологическият обект Ябълково, проучван под ръководството на Кр. Лещаков, в различни, отстоящи на значителни разстояния един от друг участъци в продължение на много години, във връзка с реализирането на инфраструктурни проекти, е пример за такъв обект. Резултатите от разкопките, частично публикувани в ежегодните отчети, две статии и представения за конкурса том *Yabalkovo, volum 1.*, дават качествено нова информация за характера и структурата на обитаваните пространства извън централните части на праисторическите селища. В *Yabalkovo, volum 1.*, където е включено всичко публикувано досега, са представени подробно историята на проучването на обекта и данни за откритите съоръжения, най-вече от ранния неолит - ровове, сгради, ями. Сериозен принос в изучаването на неолита са данните за системата от ровове, чиято функция остава неясна, а също многобройните ями и наземните сгради. Публикацията е структурирана като сборник от статии, посветени на различни пролеми, обединени от това, че се отнасят за един и същи обект. Това затруднява използването ѝ като източник за характеристиките на обекта, интересен като един огромен комплекс, състоящ се от различни по вид съоръжения и пространства между тях. Откритите ровове, сгради и т. н. са представени отделно с данни за тяхната хронология и също отделно са представени находките - керамика, малки находки, каменни оръдия. При този начин на представяне се губи информацията за контекста на откриване на всяка от находките. Планиграфското им представяне към всяко от проучените съоръжения или вън от тях, би дало възможност за повече заключения за функцията, а също и за относителната им хронология. Не е ясно, например, каква част от публикуваната керамика (анализът ѝ е дело на Кр. Лещаков и сам по себе си е сериозен научен принос) произхожда от комплекси, също колко и какви са тези комплекси. Ако съдовете са вторично горели (има немалко данни за опожарени участъци от

обекта), то точните описанията на цветовете на повърхностите им дават по-скоро заблуждаваща информация. Възможно е планиграфското представяне на находките да е предвидено да се публикува в някой от следващите томовете от замислената поредица, но мястото му е към описанията и анализа на находките. Независимо от критичната бележка, тази публикация има съществени научни приноси, от които лично на доц. Лещаков се дължат както както написаните от него части, така и ръководството и организацията на проучването.

Научни приноси в останалите представени за конкурса трудове са: документиране и обнародване на нови извори за праисторията на България и изясняване на проблеми, свързани с периодизацията и хронологията на бронзовата епоха.

Трудовете на доц. Лещаков са многократно цитирани в отечествената и чуждестранна литература по праистория, както личи от приложените документи.

Като член на научното жури, предвид положителните качества на изследванията на Красимир Петров Лещаков, гласувам за избирането му за *професор по История и Археология (археология-праистория)*.

08.07.2015 г.

доц. д-р Петя Георгиева Георгиева